

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van een vlucht met het onbemande luchtvaartuigstelsel Altura ATX8 zonder BVI, BVL, geluidscertificaat en BVB door I-Sky B.V. in Stiens

Datum: 1 augustus 2013

Nummer: ILT-2013/27897

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van I-Sky (Kees Lieben), ontvangen op 22 juli 2013, aangevuld op 29 juli 2013 en mondeling toegelicht op 30 juli 2013, contactpersoon de heer Lieben, e-mail: info@i-sky.nl voor het uitvoeren van een fotovlucht voor KIKA;

Gezien het gegeven dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- uitvoerende regelgeving in ontwikkeling is en internationaal overeenstemming bestaat over de uitgangspunten voor beroepsmatig gebruik van UAS op veilige afstand van mensenmenigten en gebouwen;
- het volgens artikel 1 van de Regeling modelvliegen verboden is om met een licht onbemand luchtvaartuig deel te nemen aan het luchtverkeer, tenzij op basis van artikel 5.5 Wet luchtvaart ontheffing is verleend;
- I-Sky voldoende kennis, bedrevenheid en ervaring heeft om op deze specifieke locatie op verantwoorde wijze een vlucht uit te voeren met hun UAS;

Gelet op artikel 2.1, vierde lid, artikel 3.21 en artikel 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan I-Sky wordt ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 3.8 en 3.19a van de Wet luchtvaart voor het maken van (test)vluchten met het lichte onbemande luchtvaartuig, type Altura ATX8, zonder toegewezen **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid** en **geluidscertificaat**.
2. Ingevolge artikel 2.1, vierde lid, van de Wet luchtvaart wordt aan de navolgende medewerkers van I-Sky ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met het lichte onbemande luchtvaartuig, type Altura ATX8, zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
 - a. K. Lieben.
I-Sky fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het onbemande luchtvaartuigstelsel (UAS), type Altura ATX8.
Ingevolge artikel 5.5, derde lid van de Wet luchtvaart wordt aan I-Sky ontheffing verleend van het verbod in artikel 1 van de Regeling modelvliegen om deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig.
3. Aan de ontheffing genoemd in het eerste en tweede lid van dit artikel zijn de voorschriften en beperkingen verbonden die zijn opgenomen in artikel 2 van deze beschikking.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

1. I-Sky mag vluchten met het onbemande luchtvaartuig uitvoeren op zaterdag 3 augustus 2013 tussen 9.30 uur en 16.00 uur plaatselijke tijd op de volgende locatie:
Stiens: een cirkel met een straal van 50 m rond het middelpunt 53°16'34.62"N – 005°44'39.20"E tot een max. hoogte van 120 m (400 ft AGL);

2. de vluchten met het onbemande luchtvaartuig vinden plaats binnen de geldigheidsperiode van deze beschikking;
3. de vluchten worden uitgevoerd bij een vliegzicht van minstens 5 km en bewolking op een hoogte van ten minste 1500 m;
4. de vluchten met het onbemande luchtvaartuig mogen niet plaatsvinden boven mensenmenigten, constructies, bewoonde gebouwen, vaartuigen of voertuigen;
5. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en mensenmenigten, constructies, gebouwen, vaartuigen en voertuigen bedraagt ten minste 150 meter;
6. het onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
7. I-Sky meldt de start van de vluchtuitvoering bij Stiens en het beëindigen ervan aan de luchtverkeersleiding AOCS Nieuw Milligen (telefoon 0577 – 45 87 05) onder vermelding van het telefoonnummer waarop de piloot van I-Sky ten tijde van de vlucht permanent bereikbaar is;
8. de vluchten worden uitgevoerd conform het op 22 juli 2013 aangeleverde operationeel plan van I-Sky;
9. I-Sky zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchtuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
10. I-Sky wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de UAS-vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
11. I-Sky wijst naast de gezagvoerder voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
12. Verzekering
 - a. I-Sky is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - b. I-Sky voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
13. I-Sky stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
14. I-Sky stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten en gebouwen op de grond;
15. Voorvalmeldingen
 - a. I-Sky meldt *voorvallen en ernstige incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
 - b. *Ongevallen* (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
 - i. de OVV via telefoonnummer 0800 MELDOVV of 0800 6353 688, en
 - ii. de crisiscoördinator van ILT, telefoon 070 – 456 34 34;
 - c. Incidenten worden binnen I-Sky geadmistreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchtuitvoering;
16. I-Sky draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchtuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag dat het terrein zal worden gebruikt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan door het sturen van een e-mail aan meldingtug@ilent.nl;
17. het is de verantwoordelijkheid van I-Sky dat voldoende voor de vluchtuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchtuitvoering;
18. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

19. I-Sky houdt zich voor de vlucht in Stiens aan de voorwaarden zoals vastgesteld door het Ministerie van Defensie voor het vliegen in de CTR Leeuwarden;
20. I-Sky initieert voor de vlucht bij Stiens de publicatie van een NOTAM waarin de UAS-activiteit bekend wordt gemaakt, bij het AOCS NM, per telefoon 577 45 8327 uiterlijk 3 dagen vóór de vlucht plaatsvindt.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking met ingang van 3 augustus 2013 en vervalt met ingang van 4 augustus 2013.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
namens deze,
de senior inspecteur ILT/Vergunningen,
G. Kruiswijk*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag